

2023/0081(COD)

20.9.2023

ARVAMUS

Esitaja: siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Saaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa nullnetotehnoloogia toodete tootmise ökosüsteemi tugevdamiseks (nullnetotööstuse määrus) (COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Arvamuse koostaja: Tom Vandenkendelaere

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

PA_Legam

MUUDATUSETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil võtta arvesse järgmist:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Direktiivid 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL võimaldavad juba praegu avaliku sektori hankijatel ja riigihanke menetluste teel lepinguid sõlmivatel üksustel tugineda lisaks hinnale või kulule täiendavatele kriteeriumidele, et teha kindlaks majanduslikult kõige soodsam pakkumus. Need kriteeriumid käsitlevad näiteks pakkumuse kvaliteeti, sh sotsiaalseid, keskkondlikke ja innovatiivseid omadusi. Riigihangete teel nullnetotehnoloogia lepingute sõlmimisel peaksid avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad nõuetekohaselt hindama pakkumuse panust kestlikkusse ja vastupanuvõimesse mitme kriteeriumi alusel, mis käsitlevad pakkumuse keskkonnakestlikkust, innovatsiooni, süsteemide lõimimist ja vastupanuvõimet.

Muudatusettepanek

(25) Direktiivid 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL võimaldavad juba praegu avaliku sektori hankijatel ja riigihanke menetluste teel lepinguid sõlmivatel üksustel tugineda lisaks hinnale või kulule täiendavatele **kvalitatiivsetele** kriteeriumidele, et teha kindlaks majanduslikult kõige soodsam pakkumus. Need kriteeriumid käsitlevad näiteks pakkumuse kvaliteeti, sh sotsiaalseid, keskkondlikke ja innovatiivseid omadusi. Riigihangete teel **strateegilise** nullnetotehnoloogia lepingute sõlmimisel peaksid avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad nõuetekohaselt hindama pakkumuse panust kestlikkusse ja vastupanuvõimesse mitme kriteeriumi alusel, mis käsitlevad pakkumuse keskkonnakestlikkust, innovatsiooni, süsteemide lõimimist ja vastupanuvõimet, **sealhulgas energiapuudust ja varustuskindlust. Avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad peavad tagama, et menetlustes koheldakse teistes liikmesriikides asutatud teenuseosutajaid enda liikmesriigi teenuseosutajatega võrdselt, ning tagama kriteeriumide kehtestamisel mittediskrimineerimise.**

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 26

(26) Sotsiaalse kestlikkuse kriteeriume saab juba kasutada kehtivate õigusaktide alusel ning need võivad hõlmata töötingimusi ja kollektiivläbirääkimisi kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste sambaga vastavalt direktiivi 2014/23/EL artikli 30 lõikele 3, direktiivi 2014/24/EL artikli 18 lõikele 2 ning direktiivi 2014/25/EL artikli 36 lõikele 2. Avaliku sektori **hankijad peaksid panustama** sotsiaalsesse kestlikkusesse, võttes sobivaid meetmeid, millega tagatakse, et ettevõtjad järgivad riigihankelepingute täitmisel sotsiaal- ja tööõiguse valdkonnas kehtivaid kohustusi, mis on kehtestatud liidu õigusega, riikliku õigusega, kollektiivlepingutega või rahvusvaheliste keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse sätetega, mis on loetletud direktiivi 2014/23/EL X lisas, direktiivi 2014/24/EL X lisas ja direktiivi 2014/25/EL XIV lisas⁴³.

⁴³ Komisjoni teatis „Sotsiaalne ostmine – juhend sotsiaalsete kaalutluste arvestamiseks riigihankes (teine väljaanne)“ (C(2021) 3573 final).

(26) **Keskkonna-, sotsiaalse ja töölase** kestlikkuse kriteeriume saab juba kasutada kehtivate õigusaktide alusel ning need võivad hõlmata töötingimusi ja kollektiivläbirääkimisi kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste sambaga vastavalt direktiivi 2014/23/EL artikli 30 lõikele 3, direktiivi 2014/24/EL artikli 18 lõikele 2 ning direktiivi 2014/25/EL artikli 36 lõikele 2. **Kestlikkuse ja vastupanuvõime kriteeriumide kohaldamine ei piira** avaliku sektori **hankijate kohustust panustada** sotsiaalsesse kestlikkusesse, võttes sobivaid meetmeid, millega tagatakse, et ettevõtjad järgivad riigihankelepingute täitmisel sotsiaal- ja tööõiguse valdkonnas kehtivaid kohustusi, mis on kehtestatud liidu õigusega, riikliku õigusega, kollektiivlepingutega või rahvusvaheliste keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse sätetega, mis on loetletud direktiivi 2014/23/EL X lisas, direktiivi 2014/24/EL X lisas ja direktiivi 2014/25/EL XIV lisas. **Panus sotsiaalsesse kestlikkusesse on oluline selleks, et saavutada eesmärk tagada inimväärsed töötingimused, kvalifitseeritud töökohapõhise õppe programmid, võrdne tasu võrdse töö eest, kindel töötervishoid ja -ohutus ning tagada piisav oskustööjõud nii lühikeses kui ka pikas perspektiivis.**

⁴³ Komisjoni teatis „Sotsiaalne ostmine – juhend sotsiaalsete kaalutluste arvestamiseks riigihankes (teine väljaanne)“ (C(2021) 3573 final).

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 27

(27) Piiramata konkreetse tehnoloogia suhtes kohaldatavaid liidu õigusakte, sh vastavalt ettepanekule Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik,⁴⁴ ning ettepanekule Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmel,⁴⁵ ning kui liidu õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, siis võivad avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad võtta käesoleva määruse alusel hangitud nullnetolahenduste keskkonnakestlikkuse hindamisel arvesse eri elemente, mis mõjutavad kliimat ja keskkonda. Need võivad näiteks hõlmata lahenduse vastupidavust ja usaldusväärsust, parandatavust ja hooldatavust, ajakohastatavust ja renoveeritavust, ringlussevõtu lihtsust ja kvaliteeti, ainete kasutamist, energia, vee ja muude ressursside tarbimist toote olelusringi ühes või enamas etapis, toote ja selle pakendi kaalu ja mahtu, kasutatud komponentide uuesti kasutamist, nõuetekohaseks kasutamiseks ja hooldamiseks vajalike tarbekaupade kogust, omadusi ja kättesaadavust, toote keskkonnajalajälge ja selle olelusringi keskkonnamõju, toote CO₂ jalajälge, mikroplasti eraldumist, heite õhku, vette või pinnasesse sattumist toote olelusringi ühes või mitmes etapis, tekitatud jäätmekogust ning kasutustingimusi.

(27) Piiramata konkreetse tehnoloogia suhtes kohaldatavaid liidu õigusakte, sh vastavalt ettepanekule Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik⁴⁴, ning ettepanekule Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmel⁴⁵, ning kui liidu õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, siis võivad avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad võtta käesoleva määruse alusel hangitud nullnetolahenduste keskkonnakestlikkuse hindamisel arvesse eri elemente, mis mõjutavad kliimat ja keskkonda. ***Premeerida tuleks piiratud keskkonnamõjuga nullnetotehnoloogiaid, mille tulemuslikkus ületab kohaldatavates riigisisestes või liidu õigusaktides sätestatud miinimumnõudeid.*** Need ***elemendid*** võivad näiteks hõlmata lahenduse vastupidavust ja usaldusväärsust, parandatavust ja hooldatavust, ajakohastatavust ja renoveeritavust, ringlussevõtu lihtsust ja kvaliteeti, ainete kasutamist, energia, vee ja muude ressursside tarbimist toote olelusringi ühes või enamas etapis, toote ja selle pakendi kaalu ja mahtu, kasutatud komponentide uuesti kasutamist, nõuetekohaseks kasutamiseks ja hooldamiseks vajalike tarbekaupade kogust, omadusi ja kättesaadavust, toote keskkonnajalajälge ja selle olelusringi keskkonnamõju, toote CO₂ jalajälge, mikroplasti eraldumist, heite õhku, vette või pinnasesse sattumist toote olelusringi ühes või mitmes etapis, tekitatud jäätmekogust ning kasutustingimusi. ***Kui asjaomaste tooteid käsitlevate õigusaktide ja teiseste õigusaktidega kehtestatakse keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumid, tuleks neid kasutada artikli 19 lõike 2 punkti a kohaldamise***

⁴⁴ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/125/EÜ (COM(2022) 142 final, 30.3.2022).

⁴⁵ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020 (COM(2020) 798 final, 10.12.2020).

alusena.

⁴⁴ Ettepanek **võtta vastu** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/125/EÜ (COM(2022) 142 final, 30.3.2022).

⁴⁵ Ettepanek **võtta vastu** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020 (COM(2020) 798 final, 10.12.2020).

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Selleks et võtta riigihanke menetluses arvesse vajadust mitmekesistada nullnetotehnoloogia tarne allikaid ja mitte hankida neid ühest allikast artikli 19 lõike 2 tähenduses ning piiramata liidu rahvusvahelisi kohustusi, tuleks tarne mitmekesisust käsitada ebapiisavana vähemalt juhul, kui ühest allikast hangitakse rohkem kui 65 % konkreetse nullnetotehnoloogia nõudlusest liidus.

Muudatusettepanek

(28) Selleks et võtta riigihanke menetluses arvesse vajadust mitmekesistada nullnetotehnoloogia tarne allikaid ja mitte hankida neid ühest allikast artikli 19 lõike 2 tähenduses, ***selleks et luua kodumajapidamiste või tarbijate huvides kavad, mis ajendavad ostma nullnetotehnoloogia lõpptooteid ja põhikomponente***, ning piiramata liidu rahvusvahelisi kohustusi, tuleks tarne mitmekesisust käsitada ebapiisavana vähemalt juhul, kui ühest allikast hangitakse rohkem kui 65 % konkreetse nullnetotehnoloogia ***või põhikomponentide*** nõudlusest liidus.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28a) Avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad ei tohi pakkumuse panust kestlikkusse ja vastupanuvõimesse kasutada mingil juhul selleks, et eelistada kodumaiseid tarnijaid teistest ELi liikmesriikidest pärit tarnijatele. Vastupanuvõime kriteeriumid ei tohiks põhjustada ebaausat konkurentsi ega häirida siseturu toimimist. Seetõttu peaks Euroopa Komisjon siseturu nõuetekohast toimimist hoolikalt jälgima, et tagada võrdsed võimalused. Kui avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad kuritarvitavad neid kriteeriume, peaks komisjon kaaluma kõiki vajalikke meetmeid kõnealuse liikmesriigi vastu, tagamaks, et neid kriteeriume kohaldatakse kogu liidus võrdselt.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 29**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(29) Selleks et luua kodumajapidamiste või tarbijate huvides kavad, mis ajendavad ostma nullnetotehnoloogia lõpptooteid, ning piiramata liidu rahvusvaheliste kohustuste kohaldamist, tuleks tarne mitmekesisust käsitada ebapiisavana, kui ühest allikast hangitakse rohkem kui 65 % konkreetse nullnetotehnoloogia kogunõudlusest liidus. Järjepideva kohaldamise tagamiseks peaks komisjon avaldama alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast igal aastal loetelu sellesse kategooriasse kuuluvate nullnetotehnoloogia lõpptoodete päritolu jaotuse kohta, mis on liigitatud eri allikatest pärit tarnete osakaalu järgi liitu

(29) Vastupanuvõime kriteeriumide järjepideva kohaldamise tagamiseks peaks komisjon võtma vastu rakendusakti, milles esitatakse alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast igal aastal loetelu sellesse kategooriasse kuuluvate nullnetotehnoloogia lõpptoodete päritolu jaotuse kohta, mis on liigitatud eri allikatest pärit tarnete osakaalu järgi liitu viimasel aastal, mille kohta andmed on kättesaadavad.

viimasel aastal, mille kohta andmed on kättesaadavad.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Nõukogu otsusega 2014/115/EL kiideti eelkõige heaks Maailma Kaubandusorganisatsiooni riigihankelepingu (edaspidi „WTO riigihankeleping“)⁴⁶ muudatus. WTO riigihankelepingu eesmärk on luua riigihankelepingute mitmepoolne tasakaalustatud õiguste ja kohustuste raamistik, et liberaliseerida ja laiendada maailmakaubandust. Lepingute puhul, mis on hõlmatud WTO riigihankelepingu Euroopa Liitu käsitleva I liitega ning muude asjakohaste rahvusvaheliste lepingutega, millega liit on seotud, sh vabakaubanduslepingutega, ning 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe III artikli lõike 8 punktiga a, mis käsitleb olukorda, kus valitsusasutused hangivad kaubanduslikuks edasimüügiks ostetud tooteid või kaubanduslikuks müügiks mõeldud kaupade tootmiseks ostetud tooteid, ei tohiks avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad kohaldada artikli 19 lõike 1 punkti d nõudeid lepingu allkirjastanud ettevõtjate suhtes, kellelt tarnitavad tooted pärinevad.

Muudatusettepanek

(30) Nõukogu otsusega 2014/115/EL kiideti eelkõige heaks Maailma Kaubandusorganisatsiooni riigihankelepingu (edaspidi „WTO riigihankeleping“)⁴⁶ muudatus. WTO riigihankelepingu eesmärk on luua riigihankelepingute mitmepoolne tasakaalustatud õiguste ja kohustuste raamistik, et liberaliseerida ja laiendada maailmakaubandust. Lepingute puhul, mis on hõlmatud WTO riigihankelepingu Euroopa Liitu käsitleva I liitega ning muude asjakohaste rahvusvaheliste lepingutega, millega liit on seotud, sh vabakaubanduslepingutega, ning 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe III artikli lõike 8 punktiga a, mis käsitleb olukorda, kus valitsusasutused hangivad kaubanduslikuks edasimüügiks ostetud tooteid või kaubanduslikuks müügiks mõeldud kaupade tootmiseks ostetud tooteid, ei tohiks avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad kohaldada artikli 19 lõike 2a punkti d nõudeid lepingu allkirjastanud ettevõtjate suhtes, kellelt tarnitavad tooted pärinevad.

Rakendusaktis, milles sätestatakse vastupanuvõimesse antava panuse hindamise kriteeriumid, peaks komisjon kaaluma, kas artikli 19 lõike 2a punktis d sätestatud nõudeid tuleks kohaldada nullnetopartnerluslepingu allkirjastanud ettevõtjate suhtes, kellelt teatavad tarnitavad tooted pärinevad.

⁴⁶ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta otsus 2014/115/EL riigihankelepingu muutmise protokollis sõlmimise kohta (ELT L 68, 7.3.2014, lk 1).

⁴⁶ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta otsus 2014/115/EL riigihankelepingu muutmise protokollis sõlmimise kohta (ELT L 68, 7.3.2014, lk 1).

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Artiklis 19 sätestatud vastupanuvõimet käsitlevate nõuete kohaldamine riigihanke menetlustes ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/24/EL⁴⁷ artikli 25 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL⁴⁸ artiklite 43 ja 85 kohaldamist kooskõlas komisjoni 2019. aasta suunistega⁴⁹. Samal moel tuleks tööde, tarnete ja teenuste suhtes, mille puhul kohaldatakse artiklit 19, jätkuvalt kohaldada riigihankelepingute sätteid, sh direktiivi 2014/24/EL artikli 67 lõiget 4 ja mis tahes rakendusmeetmeid, mis tulenevad ettepanekust määruse kohta, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik.

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv

Muudatusettepanek

(31) ***Käesoleva määruse*** artiklis 19 sätestatud vastupanuvõimet käsitlevate nõuete kohaldamine riigihanke menetlustes ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/24/EL⁴⁷ artikli 25 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL⁴⁸ artiklite 43 ja 85 kohaldamist kooskõlas komisjoni 2019. aasta suunistega⁴⁹. Samal moel tuleks tööde, tarnete ja teenuste suhtes, mille puhul kohaldatakse artiklit 19, jätkuvalt kohaldada riigihankelepingute sätteid, sh direktiivi 2014/24/EL artikli 67 lõiget 4 ja mis tahes rakendusmeetmeid, mis tulenevad ettepanekust määruse kohta, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik, ***ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid.***

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv

2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

⁴⁹ Komisjoni teatis „Suunised kolmandate riikide pakkujate ja kaupade osalemise kohta ELi hanketurul“, Brüssel, 24.7.2019 (C(2019) 5494 final).

2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

⁴⁹ Komisjoni teatis „Suunised kolmandate riikide pakkujate ja kaupade osalemise kohta ELi hanketurul“, Brüssel, 24.7.2019 (C(2019) 5494 final).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Kriteeriume, mille alusel riigihanke menetluse käigus esitatud pakkumus panustab kestlikkusse ja vastupanuvõimesse, kaalutakse, piiramata avaliku sektori hankijate ja võrgustiku sektori hankijate võimalust kehtestada kõrgem künnis keskkonnakestlikkuse ja innovatsiooni kriteeriumidele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/23/EL⁵⁰ artikli 41 lõikega 3 ja põhjendusega 64, direktiivi 2014/24/EL artikli 67 lõikega 5 ning direktiivi 2014/25/EL artikli 82 lõikega 5.

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Komisjon peaks samuti aitama liikmesriike kodumajapidamistele ja tarbijatele suunatud kavade koostamisel, et luua koostoimet ja jagada parimaid tavasid. Euroopa nullnetotehnoloogia platvormil peaks samuti olema oluline osa, et kiirendada kestlikkusse ja vastupanuvõimesse panustamist liikmesriikide ja avaliku sektori asutuste poolt riigihankemenetluste ja enampakkumiste käigus. **Platvorm peaks väljastama suunised ja määrama kindlaks parimad tavad, kuidas panust määratleda ja seda kasutada, esitades selle kohta konkreetseid ja üksikasjalikke näiteid.**

Muudatusettepanek

(37) Komisjon peaks samuti aitama liikmesriike kodumajapidamistele ja tarbijatele suunatud kavade koostamisel, et luua koostoimet ja jagada parimaid tavasid. Euroopa nullnetotehnoloogia platvormil peaks samuti olema oluline osa, et kiirendada kestlikkusse ja vastupanuvõimesse panustamist liikmesriikide ja avaliku sektori asutuste poolt riigihankemenetluste ja enampakkumiste käigus. **On oluline, et nii avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad kui ka tarnijad mõistaksid selgelt iga kestlikkuse ja vastupanuvõime kriteeriumi. Seepärast peaks komisjon lepingu sõlmimise kriteeriumide järjepideva kohaldamise tagamiseks võtma tihedas koostöös Euroopa nullnetotehnoloogia platvormiga vastu rakendusakti, milles täpsustatakse vastupanuvõimesse ja kestlikkusse antava panuse hindamise kriteeriumid, pöörates erilist tähelepanu väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kellel peaks olema õiglane võimalus osaleda olulisel riigihangete turul, ning võrdsetele võimalustele Euroopa siseturul. Oluline on kooskõla kõigi kehtivate õigusaktidega. Samuti tuleks selles rakendusaktis selgitada artikli 19 lõikes 4 sätestatud erandite tegemist ning seda, kuidas avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad peaksid seda praktikas kohaldama. Lisaks peaks komisjon andma tihedas koostöös Euroopa nullnetotehnoloogia platvormiga välja suunised selle kohta, kuidas siduda kestlikkuse ja vastupanuvõime kriteeriumid tulevaste õigusaktidega. Samuti saab neis suunistes esitada konkreetseid ja üksikasjalikke näiteid ja parimaid tavasid. Selleks et tagada kooskõla kõigi tulevaste õigusaktidega, peaks komisjon neid suuniseid ajakohastama, kui alusraamistik muutub,**

ja vähemalt iga kuue kuu järel.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 41

Komisjoni ettepanek

(41) Kui erasektori investeeringutest üksi ei piisa, võib nullnetotehnoloogia tootmisprojektide tulemuslikuks käivitamiseks vaja minna avaliku sektori toetust riigiabi vormis. Sellisel abil peab olema ergutav mõju ning see peab olema vajalik, asjakohane ja proportsionaalne. Kehtivad riigiabi suunised, mida on hiljuti põhjalikult muudetud kooskõlas rohe- ja digipöörde eesmärkidega, annavad piisavalt võimalusi, et toetada teatavatel tingimustel investeeringuid käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatesse projektidesse. Liikmesriikidel võib olla oluline osa, et lihtsustada nullnetotehnoloogia tootmisprojektide jaoks juurdepääsu rahastamisele, **kõrvaldades** turutõrkeid **sihipärase riigiabi teel**. 9. märtsil 2023 vastu võetud ajutise kriisi- ja üleminekuraamistiku eesmärk on tagada siseturul võrdsed ning abisummade poolest proportsionaalsed võimalused ja see on suunatud sektoritele, kus on kindlaks tehtud tootmise kolmandatesse riikidesse üleviimise oht. See võimaldaks liikmesriikidel võtta meetmeid, et toetada uusi investeeringuid tootmisrajatistesse kindlaksmääratud strateegilise tähtsusega nullnetosektorites, **sealhulgas maksusoodustuste kaudu**. Lubatavat abisummat saab muuta abi osakaalu ja abisumma ülemmäära suurendamise abil, kui investeering tehakse abi saavates piirkondades, et kaasa aidata liikmesriikide ja piirkondade lähenemise eesmärgile. Selleks et kontrollida investeeringu väljapoole Euroopa Majanduspiirkonda (edaspidi „EMP“) ümbersuunamise

Muudatusettepanek

(41) **Üksnes juhul**, kui erasektori investeeringutest üksi ei piisa, võib nullnetotehnoloogia tootmisprojektide tulemuslikuks käivitamiseks vaja minna avaliku sektori toetust riigiabi vormis. Sellisel abil peab olema ergutav mõju ning see peab olema vajalik, asjakohane ja proportsionaalne. Kehtivad riigiabi suunised, mida on hiljuti põhjalikult muudetud kooskõlas rohe- ja digipöörde eesmärkidega, annavad piisavalt võimalusi, et toetada teatavatel tingimustel investeeringuid käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatesse projektidesse. Liikmesriikidel võib olla oluline osa, et lihtsustada nullnetotehnoloogia tootmisprojektide jaoks juurdepääsu rahastamisele. **Liikmesriigid peavad siiski kaaluma, kas riigiabi on tõepoolest vajalik ja kas avaliku sektori toetus aitab** turutõrkeid **kõrvaldada**. 9. märtsil 2023 vastu võetud ajutise kriisi- ja üleminekuraamistiku eesmärk on tagada siseturul võrdsed ning abisummade poolest proportsionaalsed võimalused ja see on suunatud sektoritele, kus on kindlaks tehtud tootmise kolmandatesse riikidesse üleviimise oht. See võimaldaks liikmesriikidel võtta meetmeid, et toetada uusi investeeringuid tootmisrajatistesse kindlaksmääratud strateegilise tähtsusega nullnetosektorites, **mis ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse**. Lubatavat abisummat saab muuta abi osakaalu ja abisumma ülemmäära suurendamise abil, kui investeering tehakse abi saavates piirkondades, et kaasa aidata liikmesriikide

konkreetseid riske ja seda, et puudub EMP sisese ümberpaigutamise oht, on vaja asjakohaseid tingimusi. Liikmesriigid võivad kasutada sel otstarbel riiklike ressursside kaasamiseks osa HKS-i tuludest, mille liikmesriigid peavad eraldama kliimaga seotud otstarbel.

ja piirkondade lähenemise eesmärgile. Selleks et kontrollida investeeingu väljapoole Euroopa Majanduspiirkonda (edaspidi „EMP“) ümbersuunamise konkreetseid riske ja seda, et puudub EMP sisese ümberpaigutamise oht, on vaja asjakohaseid tingimusi. Liikmesriigid võivad kasutada sel otstarbel riiklike ressursside kaasamiseks osa HKS-i tuludest, mille liikmesriigid peavad eraldama kliimaga seotud otstarbel.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad sõlmivad lisas loetletud nullnetotehnoloogia lepingud riigihanke menetluste käigus lähtuvalt majanduslikult soodsaimast pakkumusest, mis on parima hinna ja kvaliteedi suhtega ja sisaldab vähemalt panust kestlikkusse ja vastupanuvõimesse kooskõlas direktiividega 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL ning kohaldatavate sektoripõhiste õigusaktidega ja liidu rahvusvahelisi kohustusi, sh WTO riigihankeleping ja muud rahvusvahelised lepingud, millega liit on seotud.

Muudatusettepanek

1. Avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad sõlmivad lisas loetletud nullnetotehnoloogia lepingud riigihanke menetluste käigus lähtuvalt majanduslikult soodsaimast pakkumusest, mis on parima hinna ja kvaliteedi suhtega ja sisaldab vähemalt panust kestlikkusse ja vastupanuvõimesse kooskõlas direktiividega 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL ning kohaldatavate sektoripõhiste õigusaktidega ja liidu rahvusvahelisi kohustusi, sh WTO riigihankeleping ja muud rahvusvahelised lepingud, millega liit on seotud. ***Avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad tagavad, et hankemenetlus on avatud, mittediskrimineeriv ja läbipaistev, et kõigi tingimustele vastavate tarnijate vahel valitseks aus konkurents.***

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Pakkumuse **panus** kestlikkusse **ja vastupanuvõimesse põhineb kõigil järgmistel kriteeriumidel**, mis peavad olema objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad:

Muudatusettepanek

2. Pakkumuse **panuse puhul** kestlikkusse **võetakse arvesse järgmisi kriteeriume**, mis peavad olema objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad:

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) keskkonnakestlikkus, mis ületab **kohaldatavate õigusaktide miinimumnõudeid**;

Muudatusettepanek

a) keskkonnakestlikkus, mis **vastab vähemalt kohaldatavates riigisisestes või liidu õigusaktides sätestatud miinimumnõuetele või ületab neid**;

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) kui **tuleb töötada** välja innovatiivne lahendus, siis rakenduskava, sh riskijuhtimismeetmete mõju ja kvaliteet;

Muudatusettepanek

b) kui välja **on töötatud** innovatiivne lahendus, siis rakenduskava, sh riskijuhtimismeetmete mõju ja kvaliteet;

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) **pakkumuse panus vastupanuvõimesse, võttes arvesse ühest tarneallikast pärinevate toodete osakaalu**,

Muudatusettepanek

välja jäetud

nagu on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 952/2013⁷², ning millest üle 65 % selle konkreetse nullnetotehnoloogia tarnete mahust liidus pärineb viimasest aastast, mille kohta on pakkumuse toimumise ajal andmed saadaval.

⁷² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

⁷² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikli 19 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Pakkumuse panuse puhul vastupanuvõimesse võetakse arvesse järgmisi kriteeriume, mis peavad olema objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad:

pakkumuse panus vastupanuvõimesse, keskendudes vastavate tarneahelate mitmekesistamisele, liidu energiajulgeolekule ja energiavarustuskindlusele. Tarneid ei loeta piisavalt vastupanuvõimeliseks ja mitmekesiseks, kui ühestainsast ELi-välisest allikast, nagu on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 952/2013⁷², hangiti viimasel aastal, mille kohta andmed on kättesaadavad, rohkem kui 65 % konkreetse nullnetotehnoloogia kogunõudlusest liidus või sellise tehnoloogia tootmiseks kasutatavatest põhikomponentidest. Komisjon võtab vastu rakendusakti, milles täpsustatakse nende kriteeriumide kohaldamist vastavalt artikli 22 lõikele 2.

⁷² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad määravad pakkumuses esitatud kestlikkuse ja vastupanuvõime näitajate osakaalu vahemikus 15–30 % lepingu sõlmimise kriteeriumidest, piiramata direktiivi 2014/23/EL artikli 41 lõike 3, direktiivi 2014/24/EL artikli 67 lõike 5 ja direktiivi 2014/25/EL artikli 82 lõike 5 kohaldamist, et omistada suurem osakaal lõike 2 punktides a ja b osutatud kriteeriumidele.

Muudatusettepanek

3. Avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad määravad pakkumuses esitatud kestlikkuse ja vastupanuvõime näitajate osakaalu vahemikus 15–30 % lepingu sõlmimise kriteeriumidest, ***võttes tasakaalustatult arvesse nii panust kestlikkusse kui ka vastupanuvõimesse***, piiramata direktiivi 2014/23/EL artikli 41 lõike 3, direktiivi 2014/24/EL artikli 67 lõike 5 ja direktiivi 2014/25/EL artikli 82 lõike 5 kohaldamist, et omistada suurem osakaal lõike 2 punktides a ja b osutatud kriteeriumidele.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Avaliku sektori hankija või võrgustiku sektori hankija ***ei ole kohustatud kohaldama kaalutlusi, mis on seotud nullnetotehnoloogia panusega*** kestlikkuse ja vastupanuvõimesse, kui nende kohaldamine kohustaks kõnealust hankijat hankima seadmeid, mis tooks kaasa ebaoproportsionaalselt suure kulu või

Muudatusettepanek

4. ***Erandina lõikest 3 võib*** avaliku sektori hankija või võrgustiku sektori hankija ***otsustada mitte kohaldada*** nullnetotehnoloogia ***panust*** kestlikkuse ja vastupanuvõimesse, kui nende kohaldamine kohustaks kõnealust hankijat ***selgelt*** hankima seadmeid, mis tooks kaasa ebaoproportsionaalselt suure kulu või millel

millel oleksid olemasolevatest seadmetest erinevad tehnilised omadused, mis põhjustavad koostalitlusvõime puudumist või tehnilisi probleeme käitamisel või hooldamisel. Avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad võivad käsitada ebaproportsionaalselt suurena kuluerinevust, mis ületab 10 %. See säte ei piira võimalust arvata välja põhjendamatult madala maksumusega pakkumused kooskõlas direktiivi 2014/24/EL artikliga 69 ja direktiivi 2014/25/EL artikliga 84 ega muude lepingu sõlmimise kriteeriumide kohaldamist vastavalt ELi õigusaktidele, sh sotsiaalsed aspektid kooskõlas direktiivi 2014/23/EL artikli 30 lõikega 3 ja artikli 36 lõike 1 teise taandega, direktiivi 2014/24/EL artikli 18 lõikega 2 ja artikli 67 lõikega 2 ning direktiivi 2014/24/EL artikli 36 lõikega 2 ja artikli 82 lõikega 2.

oleksid olemasolevatest seadmetest erinevad tehnilised omadused, mis põhjustavad koostalitlusvõime puudumist või tehnilisi probleeme käitamisel või hooldamisel. Avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad võivad käsitada ebaproportsionaalselt suurena kuluerinevust, mis ületab 10 % ***võrreldes pakkumusega, millel puudub panus kestlikkusse ja vastupanuvõimesse***. See säte ei piira võimalust arvata välja põhjendamatult madala maksumusega pakkumused kooskõlas direktiivi 2014/24/EL artikliga 69 ja direktiivi 2014/25/EL artikliga 84 ega muude lepingu sõlmimise ***või menetlusest kõrvalejätmise*** kriteeriumide kohaldamist vastavalt ELi õigusaktidele, sh ***kvaliteedi- ja*** sotsiaalsed aspektid kooskõlas direktiivi 2014/23/EL artikli 30 lõikega 3 ja artikli 36 lõike 1 teise taandega, direktiivi 2014/24/EL artikli 18 lõikega 2 ja artikli 67 lõikega 2 ning direktiivi 2014/24/EL artikli 36 lõikega 2 ja artikli 82 lõikega 2.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Kestlikkuse ja vastupanuvõime kriteeriumide alusel ei diskrimineeri liikmesriigid teisest liikmesriigist pärit pakkujaid ega nullnetotehnoloogia tooteid ega kohtle neid erinevalt.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 22 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. ***Kui see on asjakohane, siis avaldab komisjon suunised kriteeriumide kohta***, mille alusel hinnata nende kättesaadavate toodete panust vastupanuvõimesse ja kestlikkusse, mis on hõlmatud artiklites 19, 20 ja 21 käsitletud riikliku sekkumise vormidega.

Muudatusettepanek

1. ***Hiljemalt ... [väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] võtab komisjon vastu rakendusakti, milles määratakse kindlaks kriteeriumid***, mille alusel hinnata nende kättesaadavate toodete panust vastupanuvõimesse ja kestlikkusse, mis on hõlmatud artiklites 19, 20 ja 21 käsitletud riikliku sekkumise vormidega, ***koosõlas muude kehtivate õigusaktide asjakohaste sätetega, ning sätestades reeglid artikli 19 lõikes 4 ette nähtud erandi kohaldamiseks. Kõnealuses rakendusaktis võtab komisjon arvesse väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid ning turu avatuse, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid nende sätete kohaldamisel avaliku sektori hankijate ja võrgustiku sektori hankijate poolt. Keskkonnakestlikkuse kriteeriumide kindlaksmääramisel võtab komisjon arvesse järgmist mittetäielikku loetelu: lahenduse vastupidavus ja usaldusväärsus; remondi, hoolduse, ajakohastamise ja renoveerimise lihtsus või keerukus; ringlussevõtu lihtsus ja kvaliteet; ainete kasutamine; toote keskkonnajalajalg ja selle olelusringi keskkonnamõju; toote CO₂ jalajalg; mikroplasti eraldumine; heite õhku, vette või pinnasesse sattumine toote olelusringi ühes või mitmes etapis; tekitatud jäätmete kogus.***

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 22 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Kui eri lepingu sõlmimise kriteeriumide ja muude liidu õigusaktides sätestatud kestlikkuskriteeriumide vahel

on vastuolu, annab komisjon suuniseid selle kohta, kuidas need sätted koos kehtivad, ja asjakohasel juhul, millised kriteeriumid on ülimuslikud. Komisjon ajakohastab suuniseid iga kuue kuu tagant.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 22 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon *teeb kättesaadavaks* kõigi lisas loetletud nullnetotehnoloogia lõpptoodete loetelu, mis on liigitatud lähtuvalt kolmandatest riikidest pärit liidu tarnete osakaalust viimasel aastal, mille kohta andmed on kättesaadavad, ja ajakohastab seda loetelu korrapäraselt.

Muudatusettepanek

2. *Vastupanuvõime kriteeriumide kohaldamise täpsustamisel vastavalt artikli 19 lõikele 2a koostab* komisjon kõigi lisas loetletud nullnetotehnoloogia lõpptoodete loetelu, mis on liigitatud lähtuvalt kolmandatest riikidest pärit liidu tarnete osakaalust viimasel aastal, mille kohta andmed on kättesaadavad, ja ajakohastab seda loetelu korrapäraselt.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 22 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. *Artikli 19 lõike 2a kohaldamisel võib komisjon otsustada, et nullnetopartnerluslepingu allkirjastanud kolmandates riikides toodetud tooted loetakse võrdseks liidus toodetud toodetega, ning et sel juhul ei võeta neid tooteid kriteeriumide puhul arvesse.*

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 22 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Euroopa nullnetotehnoloogia platvorm käsitleb meetmeid, mille liikmesriigid võtavad artiklite 19 ja 21 rakendamiseks ning parimate tavade jagamiseks, muu hulgas riigihangetes kestlikkuse ja vastupanuvõimesse antava panuse kindlaksmääramise kriteeriumide praktikas kasutamise kohta, või kavasid, millega ajendatakse ostma nullnetotehnoloogia lõpptooteid.

Muudatusettepanek

3. Euroopa nullnetotehnoloogia platvorm käsitleb meetmeid, mille liikmesriigid võtavad artiklite 19 ja 21 rakendamiseks ning parimate tavade **ja teadmiste** jagamiseks, muu hulgas riigihangetes kestlikkuse ja vastupanuvõimesse antava panuse kindlaksmääramise kriteeriumide praktikas kasutamise kohta, või kavasid, millega ajendatakse ostma nullnetotehnoloogia lõpptooteid. **Komisjon annab välja parimate tavade suunised tulemuslike hankemenetluste jaoks liikmesriikides.**

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Meetmete raamistiku kehtestamine Euroopa nullnetotehnoloogia toodete tootmise ökosüsteemi tugevdamiseks (nullnetotööstuse määrus)		
Viited	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 8.5.2023		
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	IMCO 8.5.2023		
Kaasatud komisjonid – istungil teada andmise kuupäev	15.6.2023		
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Tom Vandenkendelaere 27.4.2023		
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	22.5.2023	28.6.2023	17.7.2023
Vastuvõtmise kuupäev	19.9.2023		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	34 0 1	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Alessandra Basso, Brando Benifei, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Beata Mazurek, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Carlo Fidanza, Malte Gallée		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	João Albuquerque		

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

34	+
ECR	Carlo Fidanza, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
PPE	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Alex Agius Saliba, João Albuquerque, Laura Ballarín Cereza, Brando Benifei, Biljana Borzan, Leszek Miller, Christel Schaldemose
The Left	Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

0	-

1	0
ECR	Eugen Jurzyca

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu